

**INTERVENCIÓ DEL PROF. DR. DAVID VALLESPÍN AL CLAUSTRE
UNIVERSITARI DE 4 DE MARÇ DE 2016**

Sr. Rector, Membres de la Mesa del Claustre, Benvolgudes i Benvolguts
Clausstrals,

A continuació, com així consta al punt tercer de l'ordre del dia, procediré a exposar els principals avenços que, des del Claustre monogràfic, de 18 de febrer de 2015, s'han produït quant a la Reforma de les Estructures Acadèmiques de la Universitat de Barcelona.

Cal recordar que fruit de l'enriquidor debat que es va dur a terme a la sessió del Claustre, de 18 de febrer, el Rector va informar de la constitució del Grup de Treball, Futur UB, el qual amb una composició plural i representativa, un cop constituït el seu Plenari, amb data 6 de març de 2015, va assumir tres grans funcions:

- a) La primera, de seguiment, que consisteix a informar al Claustre, anualment, dels avenços de la reforma.

- b) La segona, d'assessorament al Rector en aquelles qüestions que entengui rellevants pel que fa a la reforma de les nostres estructures (fins al dia d'avui, s'han dut a terme diferents sessions monogràfiques del Plenari on s'han analitzat els següents temes: Millora de la Qualitat Academicodocent; Coordinació entre les Facultats i les Unitats de Formació i Recerca; Relacions entre Departaments i Instituts de Recerca; Coordinació entre el Back office i el Front office; i Anàlisi del repartiment de funcions entre els Departaments i les Seccions Departamentals.
- c) I la tercera funció, però no menys important, vinculada amb un procés de reflexió sobre el Futur de la Universitat de Barcelona, que ha de permetre, amb un ampli consens, preparar la posició de la institució davant de més que possibles polítiques públiques de reforma del sistema universitari.

Des del punt de vista de la segona de les funcions esmentades, es a dir, aquella referida a l'assessorament al Rector, a la pròpia sessió constitutiva del Plenari del Grup Claustral es van configurar diferents subgrups de treball dels quals, fins a data d'avui, els més actius, han estat els relatius, respectivament, a Ordenació academicodocent, coordinat pel Dr. Rosselló; Instituts de Recerca, coordinat pel Dr. Casado; Governança Universitària, coordinat per mi mateix; i PDA i Política de Professorat, coordinat pel Dr. Climent.

Aquests quatre subgrups, després de nombroses reunions presencials dels seus membres (als quals els hi vull agrair i reconèixer, públicament, tant la seva dedicació com sentit institucional), ja han elaborat i lliurat a la Secretaria General els seus informes de conclusions.

A títol només exemplificatiu, m'agradaria avançar-lis una conclusió de cadascun dels subgrups esmentats, amb la salvetat que no ho faré quant al subgrup sobre l'ordenació acadèmicodocent, ja que el punt quart de l'ordre del dia d'aquest mateix Claustre, porta per títol, "novetats sobre la ordenació acadèmica".

En relació al Subgrup sobre "Els Instituts de Recerca", els seus membres consideren indispensable resoldre l'encaix institucional dels instituts de recerca propis dins de l'organigrama de la Universitat de Barcelona, millorant la seva consideració i visibilitat dins de la institució a través de la reforma de l'actual Estatut de la Universitat de Barcelona, tot incorporant la seva funció, així com la previsió dels mecanismes per a la seva creació, avaluació i, si escau, supressió. D'igual forma, també conclouen que sembla raonable garantir un cert grau de flexibilitat a l'hora d'estructurar la recerca en atenció a les particularitats que són pròpies dels diferents àmbits de coneixement.

Pel que fa al subgrup sobre "Governança Universitària", en relació, per exemple, a la ponderació del vot per a l'elecció del rector per sectors de la

comunitat universitària, cal dir que els seus membres no tenen un posicionament uniforme quant al percentatge que hauria de correspondre, concretament, a cada col·lectiu.

Davant d'aquesta realitat, amb arguments en tots els casos respectables i raonables, es conclou, finalment, després d'un intens debat, que al moment actual, mentre no es contempli un canvi legal a nivell de sistema universitari, amb l'objectiu de poder assolir el màxim consens possible davant d'una reforma estatutària, sembla oportú aconsellar mantenir inalterats, com ja constava al Projecte de Reforma de l'Estatut de 2014, els mateixos percentatges que ja incorpora, actualment, l'art. 72 del vigent Estatut i que en relació, per exemple, als estudiants, fan menció del 30 %.

I quant al subgrup PDI i Política de Professorat voldria fer menció de la seva conclusió vers la conveniència d'afrontar la seva simplificació per a transformar-lo en un mecanisme més operatiu que permeti valoritzar i positivitzar la feina del personal docent i investigador, mitjançant l'ús d'indicadors més senzills i més adequats a cada àmbit de coneixement de la nostra Universitat.

Doncs bé, amb tots els suggeriments i propostes sorgides del Plenari del Grup Claustral en relació als temes on el rector havia requerit el seu assessorament, l'equip rectoral, amb data 20 d'abril de 2015, va sotmetre a l'aprovació del

Consell de Govern l'Acord sobre la Reforma de les Estructures Acadèmiques i d'Organització Administrativa de la Universitat de Barcelona.

Aquest Acord del Consell de Govern, aprovat per 28 vots a favor, 2 abstencions i un únic vot en contra, va incloure quatre punts: centres, departaments, reforma administrativa i calendari.

Centrant-me al tema de les estructures acadèmiques, el primer punt de l'Acord, relatiu als centres, va significar l'aprovació de diferents agrupacions de centres que, fonamentades a les seves relacions acadèmiques i en funció de l'aplicació d'un principi de flexibilitat, ens han de permetre aportar solucions diferents a realitats i problemàtiques també diferents.

Pel que fa a l'àmbit de Salut, es va proposar agrupar els actuals centres de Medicina, Infermeria (que inclou l'ensenyament de Podologia) i Odontologia en una gran Facultat de Medicina i Ciències de la Salut, integrada per diferents Unitats de Formació i Recerca. En concret, aquesta nova Facultat de Medicina i Ciències de la Salut, ja ha estat aprovada a la sessió del Consell de Govern, de 16 de desembre de 2015, per 34 vots a favor, 5 abstencions i 4 vots en contra.

Quant a l'àmbit de les Humanitats i Ciències Socials, es va aprovar l'agrupació de les actuals Facultats de Biblioteconomia i Documentació, Filologia, Filosofia i

Geografia i Història, en un únic centre. Igualment, també es va acordar configurar un centre de creació artística, amb règim especial, vinculat amb les arts i que, entre d'altres, ha tenir l'objectiu de reforçar els lligams amb les arts escèniques i l'arquitectura. Actualment, s'està treballant sobre la memòria que ha d'integrar la creació del nou centre d'Humanitats i Socials i és té la intenció de sotmetre l'expedient, abans de l'estiu, a l'aprovació del Consell de Govern.

En relació a l'àmbit de les Ciències, es planteja, atesa la seva singularitat, constituir una gran Àrea de Ciències i Enginyeries, per compartir serveis i oficines administratives, aconseguir els beneficis que proporcionen les sinergies en l'àmbit de la internacionalització i l'ocupabilitat, compartir unitats de suport a la recerca i fer visibles les Enginyeries. Participen en aquesta Àrea les Facultats de Física, de Geologia, de Química i de Matemàtiques. Al moment actual, s'està gestionant l'elaboració del Reglament de l'Àrea per portar-lo a l'aprovació del Consell de Govern a la seva propera sessió ordinària.

Quant als centres, també haig de fer saber que al Consell de Govern, de 15 de febrer de 2016, per pràctica unanimitat dels seus membres, es va aprovar el canvi de denominació de l'actual Facultat de Farmàcia. Amb el nou nom de Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació, es fa explícit allò que ja és real de forma implícita, es a dir, fer visible els dos àmbits professionals que li són propis: farmacèutic i alimentari i que es desenvolupen, actualment, al campus Diagonal i al Campus Torribera.

En la mateixa línia, d'aprofitar, estratègicament, el procediment de reforma de les nostres estructures, també els hi puc avançar que al proper Consell de Govern, del mes d'abril, es sotmetrà a l'aprovació dels seus membres el canvi de denominació d'altres dues Facultats: la de Matemàtiques i la de Geologia.

Des de la perspectiva dels departaments, l'Acord del Consell de Govern, de 20 d'abril, va aprovar una nova organització acadèmica dels 106 departaments actuals, amb un resultat que hauria d'implicar una reducció al voltant del seu 50 %.

En aquest sentit, haig d'informar, com és públic i notori, que fruit d'una intensa feina desenvolupada des dels centres, amb un paper institucional i responsable, per part, en especial, de les deganes i degans, així com de les directores i directors de departament, que al Consell de Govern, de data 27 de gener de 2016, es va aprovar, per 39 vots a favor i 6 abstencions (i amb cap vot en contra), la concreció, vinculada a cada centre, del nou mapa departamental de la Universitat de Barcelona que, finalment, està integrat per 59 departaments i el règim especial que correspon a la nova Escola de Treball Social.

Com es pot deduir, expressament, de tot el que fins ara els hi he exposat, el ben cert és que al llarg dels darrers mesos, amb la responsabilitat de totes les persones que formen part de la Universitat de Barcelona, hem avançat moltíssim, amb un molt ampli consens, quant a la reforma de les estructures acadèmiques de la Universitat de Barcelona. I els proper mesos acabarem per implementar la totalitat de l'Acord del Consell de Govern, de 20 d'abril, abans comentat.

Arribats a aquest punt de la meua intervenció em permetran, per concloure, que, conjuntament a donar-lis les gràcies a tots vostès per la seva col·laboració, fins i tot des de la discrepància puntual, ja que, sens dubte, han enriquit amb les seves aportacions el projecte inicial que es va presentar per part l'equip rectoral; i demanar-lis també disculpes si en algun punt del procediment de la reforma, que segur que ha estat així, s'ha constatat alguna errada per part de qui té l'honor de parlar avui davant d'aquest Claustre; porti ara a col·lació, ja que crec que és molt gràfic per definir el potencial humà de la nostra institució quant al procés de reforma engegat, dues reflexions, que no són meves, sinó de dos magnífics Rectors que ha tingut i té la Universitat de Barcelona i que comparteixo al cent per cent.

La primera correspon al Rector Bricall (del qual fa uns dies hem tingut la sort de viure la commemoració dels 30 anys de la seva presa de possessió), qui va assenyalar el següent:

“Amb certa freqüència, moltes vegades interessada, es crítica des de fora a la Universitat, en especial la seva forma de governar-se i la seva ineficiència, però el ben cert és que alguna cosa de bona hem de tenir i, sens dubte tenim, quan estem davant d’una institució, amb segles d’història, que està molt viva i superant, dia a dia, la prova més difícil de totes, que no és una altra que la prova de la història. Ara bé, el debat sobre la Universitat és sempre un tema delicat, no sempre fàcil d’afrontar i on la temptació de no tocar res és tan atractiva com suïcida”.

I la segona reflexió cal atribuir-la al nostre actual Rector, Dr. Dídac Ramírez, el qual en una de les seves intervencions davant dels òrgans de govern de la institució, amb motiu de l’actual reforma de les estructures acadèmiques, va comentar el següent:

“La Universitat de Barcelona no és fàcil de gestionar, però la forma per gestionar-la ve donada per l’equilibri d’un sistema entre expectatives i resultats, tenint clar, a més, que de vegades ens consta prendre decisions, però que quan la institució es posa d’acord, amb el màxim consens possible, ningú ens pot parar i demostrem el nostre potencial i la nostra força, fruit de l’autonomia universitària, dins del sistema universitari i, de forma paral·lela, vers la societat. Si fem units el que cal fer, sense esperar a que ningú ens ho faci, malgrat que no sempre sigui

un camí senzill, haurem fet el que responsablement havíem de fer i, per extensió, el que la societat catalana espera i reclama de la seva Universitat històrica i amb més projecció internacional, que no és una altra que la Universitat de Barcelona”.

Res més Sr. Rector i moltes gràcies per la seva atenció.